29/01/2024

Ανασκαφή στο χώρο της Παναγίας Καρμιώτισσας στα Κάτω Πολεμίδια

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων, Υφυπουργείο Πολιτισμού, ανακοινώνει τη λήξη της πρώτης ανασκαφικής περιόδου του προγράμματος «Παναγία Καρμιώτισσα». Οι έρευνες διεξάχθηκαν στον χώρο που περιβάλλει το ναό της Παναγίας Καρμιώτισσας στα Κάτω Πολεμίδια υπό τη διεύθυνση του δρος Ανδρέα Νικολαΐδη και της δρος Margot Hoffelt.

Το έργο αυτό εντάσσεται στο ερευνητικό πρόγραμμα μιας στενής συνεργασίας του **Κέντρου Αριστείας Ερατοσθένης** (ECoE) του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και του Κέντρου CNRS Μεσαιωνικής και Σύγχρονης Αρχαιολογίας

στη Μεσόγειο (LA3M) του Πανεπιστημίου Αιξ – Μασσαλίας (AMU), με την υποστήριξη του Τμήματος Αρχαιοτήτων Κύπρου.

Για πολλούς αλληλένδετους λόγους (δευτερεύουσες ιστορικές πηγές, τοπογραφία, τοπωνυμία, προφορικές παραδόσεις) υπήρχαν υπόνοιες ότι η εκκλησία ιδρύθηκε από τους Καρμηλίτες κατά τη διάρκεια του 13ου αιώνα . Ωστόσο η εν λόγω εκκλησία που υφίσταται – αν εξεταστεί αρχιτεκτονικά – δεν μπορεί να είναι αρχαιότερη του 14ου αιώνα. Για αυτό το λόγο κρίθηκε αναγκαίο να ερευνηθεί συστηματικά η αρχαιολογική στρωματογραφία του χώρου.

Κατά τη διάρκεια των ερευνών, πραγματοποιήθηκαν τρεις δοκιμαστικές τομές: δύο στο ύψωμα βόρεια του ναού και μία ανατολικά του ιερού της εκκλησίας. Στη βορειοανατολικότερη τομή αποκαλύφθηκαν και εξετάστηκαν τρία στρώματα όπου η κεραμική που ήρθε στο φως από το ενδιάμεσο στρώμα χρονολογείται με ασφάλεια στον 13ο αιώνα, επιβεβαιώνοντας έτσι, ίσως, την εγκατάσταση των Καρμηλιτών στο χώρο την εποχή που φθάνουν στην Κύπρο.

Στη βορειοδυτικότερη τομή ταυτοποιήθηκαν δύο μεταβυζαντινά στρώματα. Το πρώτο έφερε στο φως αρκετές οπές πεσσών που συνδέονται με ένα τοίχο κτισμένο πάνω σε αρχαιότερο στρώμα με κονίαμα, που αποκαλύφθηκε στο τέλος των εργασιών.

Στην τομή πίσω από τον ιερό της εκκλησίας ανασκάφηκαν αρκετοί κενοί χώροι οι οποίοι ήταν προσανατολισμένοι ανατολικά – δυτικά, που υπονοούν άδειους τάφους που πιθανώς να ανήκουν σε κοιμητήριο το οποίο ίσως συνδέεται με την εκκλησία. Εξάλλου, στο ίδιο **στρωματογραφικό επίπεδο,** ήλθαν στο φως βαθμίδες (σκαλιά) λαξευμένες στο βράχο, οι οποίες φαίνεται να οδηγούν κάτω από το ιερό της εκκλησίας. Το τελευταίο αυτό στοιχείο, που εξακριβώνεται και με τη γεωμαγνητική επισκόπηση που πραγματοποιήθηκε στο εσωτερικό της εκκλησίας, αφήνει να νοηθεί την ύπαρξη κτισμάτων κάτω από την εκκλησία.

5 cm